

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Mateřská škola Zvoneček, Ústí nad Labem, Školní 623

Školní 623, 400 01 Ústí nad Labem

Identifikátor zařízení: 600 085 449

Termín konání orientační inspekce: 19. - 22. února 2001

Čj.	065 92/01-1130
Signatura	of6au111

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola (dále jen MŠ) je v provozu od roku 1966 a do roku 1991 sloužila jako společné zařízení „Jesle a mateřská škola“. Škola je příspěvkovou organizací a jejím zřizovatelem je město Ústí nad Labem, se sídlem Velká Hradební 8, 400 10 Ústí nad Labem. Školu tvoří tři budovy, které se nacházejí v klidném prostředí. Obklopeny jsou rozsáhlou a udržovanou zahradou, o kterou se MŠ dělí se základní školou Paprsek (užívá prostory bývalých jeslí). Stravování zajišťuje školní jídelna, která je součástí tohoto zařízení.

Podle rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení MŠMT, vydaného dne 17. května 1996 pod čj. 264/96/MŠ-00, má stanovenou kapacitu 120 dětí. Pro školní rok 2000/2001 je ve čtyřech třídách zapsáno 100 dětí. Kapacita školy je tak využita z 80 %. V souladu s právními předpisy jsou vyšší počty dětí ve třídách (do počtu 25) upraveny výjimkou.

Výchovu a vzdělávání předškolních dětí zajišťuje 8 pedagogických pracovníků s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Ředitelka školy, která je v řídicí funkci od roku 1990, získala diplom absolvováním Pedagogické fakulty UK v Praze v oboru předškolní výchovy (čj. 64/81/DS). Věkový průměr pedagogů je cca 40 let.

Mateřská škola pracuje v mezinárodním programu předškolní výchovy Začít spolu (dále jen ZS) a od 15. dubna 1999, kdy získala od Otevřené společnosti, o. p. s., program Začít spolu osvědčení, pracuje jako replikační škola.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Podmínky vzdělávací činnosti

Pro realizaci výchovně vzdělávacího programu má škola velmi dobré až vynikající personální podmínky. Potřebná kvalifikovanost učitelů, dlouholetá zkušenost a poznatky z dalšího vzdělávání pozitivně ovlivňují vzdělávací proces. Organizace činností a rozvrh služeb přímé výchovné práce, které umožňují učitelkám spolupracovat při řízených činnostech, jsou zcela funkční. Významným elementem vzdělávacího procesu je zapojení asistenta (civilní služba) do výchovně vzdělávacího procesu. Pod vedením učitelky připravuje a rozvíjí činnosti dětí, asistuje při režimových momentech apod. Pozitivně lze hodnotit i účast rodičů v programech dětí.

Od poslední inspekční návštěvy (15. května 1996) došlo k výrazným materiálním změnám. Zahradu byla vybavena novými dřevěnými průlezkami, pro keramický kroužek byla pořízena keramická pec, pro centra aktivit byly zakoupeny stoly s pískem a horolezecké stěny. Zlepšila se úroveň pedagogické knihovny, která je doplněna novými odbornými tituly. Také kancelář ředitelky je zařízena moderní výpočetní technikou a kopírovacím strojem.

Prostorné třídy a herny s velmi dobrým materiálním zázemím umožňují bezproblémové plnění zvoleného programu. Třídy jsou rozděleny do částí, kde jsou umístěna tzv. centra aktivit (dále jen CA). V každé třídě je několik takových center (např. písek a voda, dílna, ateliér, kostky, domácnost, knihy a písmena, pokusy a objevy apod.), kde jsou připraveny různé materiály, které mohou děti tvořivým způsobem využívat. Jejich označení obrazem a nápisem a vhodné rozmístění umožňuje orientaci dětí při výběru. Vybavení center učebními pomůckami, hračkami a materiály je v jednotlivých třídách různé. Některá jsou méně podnětná a stimulující, jiná se vyznačují kvalitním vybavením (např. atlasy, encyklopedie, stoly s pískem, výtvarný

a pracovní materiál apod.). Na přetváření prostředí se podílely všechny učitelky, některé však méně zodpovědně.

Programově se škola zabývá duševním zdravím dětí. Denní rozvrh činností tvoří řád, který odráží vyvážený poměr časů pro spontánní, řízené a klidové činnosti. Přejechy mezi nimi jsou pružné a dovolují dětem pracovat vlastním tempem. V základní péči se dodržuje doba pro podávání jídla a pobyt venku. Spánek a odpočinek dětí se realizuje na základě individuálních potřeb. Dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny jiné klidné činnosti. Pitný režim je zajištěn, ale podávaný čaj v hliníkových konvičkách neodpovídá požadavkům zdravého stravování. Také pohárky nejsou vždy hygienicky ošetřeny. Bylo zjištěno, že pořádek ve třídách není dostatečně udržován (zaprášené police, neudržované pomůcky a hračky, otrhané knihy).

Řízené a spontánní činnosti

V souladu s výchovně vzdělávacími záměry projektu Začít spolu a s odkazem na rámcová měsíční témata ročního plánu vytvořily učitelky v každé třídě týdenní plány pro jednotlivá centra aktivit, které jsou uzpůsobeny zájmům a potřebám dětí. Tematická ucelenost a propojenost činností je výhodou takto pojatého plánování. V plánech jsou zahrnuty i mimoracionální složky poznávání, smyslové výchovy a prožitkového učení, ale stanovené cíle nejsou vždy jasné a dostatečně diferencované vzhledem k věkovému složení dětí. Také činnosti pro pobyt venku nejsou vždy plánovány. Kvalitní úroveň mají plány individuálního rozvoje dětí s odkladem školní docházky.

Při vzdělávacím procesu je dětem dán dostatečný časový prostor pro spontánní činnosti. Děti si při nich procvičují pohybové, pracovní a estetické dovednosti. Uplatňují fantazii a tvořivost, formují si své interakční dovednosti, čímž se učí korigovat své chování a jednání. Učitelky poskytují dětem možnost volby her i hraček, vedou je k rozvíjení rolí ve hře a svým přístupem ovlivňují sociální vztahy. Děti si vybíraly z bohaté nabídky (např. volná kresba, stolní hry, tvořivé hry na divadlo, domácnost, stavby z velkých tvarů, pozemní hokej, basketbal apod.).

Řízené činnosti se realizují v tematických blocích a vycházejí jednak ze stanoveného programu (plánu činnosti) a z potřeb dětí. Jejich organizaci zajišťuje učitelka s týmem dospělých (další učitelka, rodiče, asistent nebo školnice), kterého je běžně využíváno v každé třídě pro skupinovou a individuální práci. Tyto činnosti se realizují v CA a jejich výběr je pouze na volbě dětí. Učitelky pravidelně zařazují ranní kruh, jehož smyslem je procvičování komunikativních dovedností a motivační příprava na volbu další činnosti.

Učitelky pracují s velmi dobrou erudicí, pouze dílčí nedostatky se objevily v metodickém vedení a ve výběru úkolů, které nebyly zohledněny k věkovému složení dětí dané skupiny. Vynikající práce byla vidět ve dvou třídách, kde učitelky využívaly progresivních metod, kvalitních názorných i praktických pomůcek, kde tematická nabídka byla pro děti zajímavá a přitažlivá a kde byly plně respektovány individuální schopnosti a možnosti dětí. Ty měly možnost experimentovat a objevovat, pracovat různými technikami (malování, stříhání, lepení, kaširování, modelování atd.) a kolektivně se podílet na výrobě různých předmětů (maják, lodní plavidla, vodní živočichové apod.). Činnosti byly vedeny věcně a odborně a až na výjimky hovořily učitelky spisovně.

Ve většině sledovaných činností učitelky vhodným způsobem aplikují vstupní motivační metody a také v průběhu činnosti využívají motivace, které jim dané téma nabízelo. Vytvářejí podmínky pro kvalitní smyslové vnímání, jež vedlo děti k prožitkovému učení. Umožňují dětem opakování v různých obměnách a tím upevňují jejich získanou zkušenost. Velmi dobře

využívají hodnotící postoje, které provádějí spravedlivým a pozitivním hodnocením. O pozorování dětí si vedou záznamy, se kterými seznamují rodiče.

Kladem všech sledovaných činností je přirozená a přátelská komunikace a tvůrčí atmosféra. Učitelky poskytují dětem příležitost pro sdělení svých zážitků. Vhodným způsobem je stimulují do rozhovorů, citlivě je vedou k naslouchání, vytvářejí situace pro spolupráci a vzájemnou pomoc, což se projevilo při práci dětí v jednotlivých centrech. Také věkově smíšené skupiny dětí ve třídách pozitivně ovlivňují rozvoj vzájemné interakce.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Pro plnění výchovně vzdělávacího programu má mateřská škola nadprůměrné personální a materiální podmínky. Určité výhrady má inspekce k nedostatkům týkajících se oblastí hygienických podmínek, přesto je hodnotí ještě jako velmi dobré. Plánování je nadprůměrné a kvalita sledovaných činností je velmi dobrá a v některých případech dosahuje vynikající úrovně. Promyšlená organizace, včetně použitých metod a forem práce s funkční motivací a účinnou interakcí jsou toho důkazem.

Celkově je kvalita vzdělávací činnosti hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Mateřská škola má zpracovanou koncepci pro období dvou let. Jsou v ní podchyceny základní principy vzdělávacího programu Začít spolu, jehož filosofií je budování základů pro postoje, znalosti a dovednosti životně důležité pro člověka. Těmto principům pak odpovídají úkoly školy, která se zaměřila na respektování dítěte při volbě činnosti, na výchovu ke zvědavému zájmu o učení a řešení problémů, na podporu vzájemné komunikace a kooperace, na práci zaměřenou k individuálním cílům a na zapojení rodiny do projektu.

Roční plán školy vychází z analýzy podmínek (vzdělávání učitelek v projektu, spolupráce s rodinami apod.) a praktických zkušeností učitelek se zaváděním programu ve dvou třídách. Hlavním úkolem pro letošní školní rok je zapojení všech dětí do programu, včetně prohloubení spolupráce s rodiči. Jeho přílohou jsou rámcově zpracovaná témata pro vzdělávací práci ve třídách, nabídka zájmových kroužků, školních i mimoškolních aktivit. S cílovými požadavky školy, které se postupně naplňují, byli rodiče i personál školy prokazatelně seznámeni.

Organizování

Ředitelka vytvořila účinnou organizační strukturu. Některé řídicí úkoly související s provozem právního subjektu (vedení školního stravování, účetnictví, inventarizaci, pokladnu apod.) přenesla na ekonomku a zástupkyni. Provozním a pedagogickým pracovnícím vymezila povinnosti v pracovních náplních. Také popis pracovních činností, zejména organizační výpomoc při realizaci výchovného programu, konkrétně vymezila pracovníkovi civilní služby. Funkční je rozvrh služeb učitelek, který sestavila tak, aby bylo zajištěno bezproblémové plnění vzdělávacího programu a aby byl zabezpečen celodenní provoz zařízení.

Ředitelka respektuje ochranu osobních dat a důvěrných informací. V souladu s právními předpisy vede povinnou dokumentaci (evidenci dětí). Rovněž dokumentaci související s organizací činnosti školy vede řádně a přehledně. Vedení třídní dokumentace má také velmi

dobrou úroveň. Zápisy v přehledu výchovně vzdělávací práce jsou průběžně doplňovány, záznamy o pozorování jednotlivých dětí tzv. Oregonskou metodou jsou vedeny.

Informační systém uvnitř školy se řídí jasnými pravidly. Informace zásadního charakteru jsou přenášeny na jednání pedagogických porad, které se realizují v plánovaných termínech. Z pořizovaných záznamů vyplývá, že poznatky ze vzdělávání a hospitací jsou projednávány, ale neřeší otázky hodnocení přijatého programu. Aktuální informace se učitelky dozvídají osobním kontaktem a prostřednictvím oběžníků na nástěnce.

Mateřská škola je otevřená rodičům. Učitelky poskytují novým rodinám informace o filosofii a cílech programu, organizují pro ně praktické semináře, vytvářejí příznivé podmínky pro adaptační proces. Také ve vnitřním řádu je dostatek informací o projektu a provozních záležitostech školy. K informovanosti rodičů je využíváno i školního časopisu *Zvoneček* a vystavené práce dětí v šatnách.

Při škole pracuje Sdružení rodičů a přátel dětí, které vzniklo 27. března 2000. To napomáhá ředitelce školy s plánováním a organizováním školních i mimoškolních aktivit (schůzek, výletů, ozdravných pobytů, zábavných a sportovních událostí apod.). Je aktivní při řešení problémů s projektem, např. se podílelo na vytvoření dotazníku pro rodiče.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka usiluje o vytvoření vstřícných a vyrovnaných vztahů na pracovišti, ve vysoké míře využívá osobního příkladu při motivování a vedení pracovníků. Jejím hlavním záměrem, který se jí podařilo zrealizovat, bylo získání učitelek pro realizaci programu ZS a pro zvyšování odborného růstu v této oblasti. Kromě jedné učitelky, která na naléhání ředitelky absolvovala pouze propagační seminář, prošly všechny pedagogické pracovnice vzděláváním v replikačních a tréninkových školách. Jedna z nich získala certifikát, který jí opravňuje vykonávat lektorku v tomto projektu (akreditace MŠMT ČR čj. 20580/2000-20-78). Kromě této specifické oblasti vzdělávání, učitelky pokračují a zapojují se do seminářů, které pořádají akreditovaná centra vzdělávání (doloženo osvědčeními) nebo studují odbornou literaturu. S novými poznatky dále pracují a aplikují je do pedagogického procesu. Pro přiznávání nadtarifních složek platu má ředitelka vytvořena všeobecná kritéria, s nimiž učitelky i provozní pracovnice byly seznámeny.

Kontrolní mechanismy

V kontrolní činnosti se ředitelka řídí plánem kontrol a měsíčním plánem hospitací. Pravidelně kontroluje pedagogickou dokumentaci, sleduje zabezpečení provozu a plnění úkolů spojených s právním subjektem. Kontroluje i nepedagogické pracovnice, zejména přístup k dětem a pečlivost odvedené práce. I když existují záznamy s doporučením a upozorněním na zlepšení jejich práce, přesto některé problémy přetrvávají (nedostatečně udržovaný pořádek). Hospitační činnost se realizuje a je doložena 8 záznamy. Hospitace mají stanovený cíl, kterým ředitelka sleduje určitý jev související s programem školy (např. materiální přípravu, komunikaci v ranním kruhu, adaptaci dětí apod.). Zápisy, které mají všechny náležitosti (výčet kladů i záporů, závěry s doporučením a podpisy učitelek), jsou vedeny. Takto pojatý systém kontroly postihuje celou organizační strukturu školy a je funkční.

Hodnocení kvality řízení

Plánování je reálné, odpovídá vzdělávacímu programu a inspekci je hodnoceno jako vynikající. Organizování je hodnoceno jako velmi dobré. Na příkladné úrovni je spolupráce s rodičovskou veřejností. Úroveň vedení a motivování pracovníků je hodnocena jako

vynikající. Rozsah a účinnost kontrolních mechanismů má i s dílčími nedostatky nadprůměrnou úroveň.

Celkově je kvalita řízení ČŠI hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Další činnosti školy

Škola je velmi aktivní při zapojování dětí do zájmových činností. Celkem zde pracuje osm kroužků (např. kroužek plavání, bruslení, keramiky, flétny, šikovných rukou, sportovních her, anglického jazyka apod.). Keramický kroužek navštěvují také žáci základní školy a pro rodiče s dětmi jsou organizovány tzv. „dny čarování s hlinou“. Na vedení kroužků se podílejí učitelky a jeden externí pracovník. Veškeré zájmové činnosti jsou realizovány za úplaty v souladu s právními předpisy.

Škole se daří realizovat řadu mimoškolních aktivit pořádáním různých společenských akcí (besídky, karnevaly, rozloučení se školáky apod.). Každoročně pořádá pro děti ozdravné pobyty ve škole v přírodě a v zimních měsících to je pobyt dětí na sněhu se základy lyžování. Neméně prospěšná je činnost školy v oblasti rozvoje kulturních zážitků a sportovních dovedností dětí. Organizuje návštěvy galerií, výstav, divadel, realizuje výlety, exkurze např. do Planetária v Teplicích nebo do skanzenu v Zubrniciích, pořádá řadu sportovních soutěží a olympiád.

Pod patronátem Sdružení rodičů a přátel dětí pracuje při MŠ Baby klub. Je to samostatný spolek, který sdružuje rodiče s dětmi od dvou let. Tomuto spolku je umožněno v odpoledních hodinách se pravidelně setkávat a poznávat tak prostředí školy nebo se zapojovat do vyhlášených aktivit.

Škola usiluje o neformální rozvoj osobnosti dětí a napomáhá tak rozvoji jejich zájmu a talentu. Tuto oblast inspekce hodnotí jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení MŠMT vydané pod čj. 264/96/MŠ-00 s platností od 1. září 1996.
- Informační výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 1. září 1998.
- Zřizovací listina z 15. září 1994.
- Osvědčení Otevřené společnosti, o. p. s, program Začít spolu získané školou 15. dubna 1999. V tomto osvědčení je uvedeno, že hlavním sponzorem je Open Society Fund Praha - držitel osvědčení MŠMT ČR čj. 106 79/98-25/12.
- Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. září 2000.
- Osobní evidence dětí - evidenční listy, záznamy o průběhu a ukončení docházky, evidence odkladu školní docházky, písemné rozhodnutí ředitelky o přijetí dětí do MŠ.
- Zřizovatelem a školským úřadem schválená výjimka pro vyšší počty dětí ve třídách ze 13. září 2000.

- Personální dokumentace pedagogů týkající se dosaženého vzdělání, získaná osvědčení z dalšího vzdělávání, rozvrh přímé výchovné povinnosti (služby učitelek), pracovní náplně a osobní úkoly.
- Dlouhodobá koncepce a roční plán školy pro školní rok 2000/2001.
- Vnitřní řád včetně režimu dne s platností od 1. září 2000.
- Organizační řád a prováděcí směrnice školy.
- Plán a přehled o kontrolní činnosti, zápisy pedagogických porad za období 1999 - 2001.
- Třídní dokumentace - plány a přehledy výchovně vzdělávací práce navštívených tříd (září až únor 2001), individuální plány pro děti s odklady docházky, záznamy o pozorování dětí.

ZÁVĚR

Mateřská škola Zvoneček má vytvořeny velmi dobré podmínky pro realizaci zvoleného programu. Kvalita sledovaných vzdělávacích činností je velmi dobrá. Oblast řízení je operativní, funkční a celkově je inspekci hodnocena jako velmi dobrá.

Škola vytváří vynikající podmínky pro realizaci dalších aktivit. Ve svém programu nabízí a realizuje řadu zájmových kroužků a podpůrných činností pro děti i jejich rodiče.

Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou účelně čerpány na mzdy a další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Celkově lze školu ve sledovaných oblastech hodnotit jako velmi dobrou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Slávka Macháčková

Slávka Macháčková v.r.

V Teplicích dne 1. března 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. března 2001.....

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Mgr. Alena Kroupová

Mgr. Alena Kroupová v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
OkÚ Ústí nad Labem, referát školství	22. 3. 2001	065 129/01-1130
Zřizovatel: Město Ústí nad Labem	22. 3. 2001	065 128/01-1130

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Bez připomínek